

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2CdoR/5/2026
Identifikačné číslo spisu:	8723211906
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:8723211906.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletých 1/ L. Z., nar. L., t. č. P., 2/ K. Z., nar. L., obe deti bytom u matky, obe deti zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, deti rodičov W. Z., nar. L., Q., t. č. I., zast. advokátom JUDr. Dávidom Hoffmanom, Kežmarok, Hlavné námestie 80 a matky H. Z., nar. L., Q., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom, o nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 16P/67/2023, o dovolaní matky proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 24. marca 2026 sp. zn. 24CoPno/1/2026, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol uznesením z 10. novembra 2025 č. k. 16P/67/2023-323 tak, že výrokom I. začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia; výrokom II. vydal toto neodkladné opatrenie: „súd predbežne udeľuje súhlas namiesto otca mal. dieťaťa vyslovovať informovaný súhlas s poskytovaním zdravotnej starostlivosti ako v ústavnej, tak aj ambulantnej forme, rozhodovať o potrebe sociálnej a zdravotnej starostlivosti u mal. L. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., z dôvodu plánovaného pedopsychiatrického vyšetrenia vo Fakultnej nemocnici J. A. Reimana v Prešove.“

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie otca rozhodol uznesením z 24. marca 2026 č. k. 24CoP/12/2026-841 tak, že výrokom I. potvrdil uznesenie vo výroku II. v časti udelenia informovaného súhlasu otca s poskytovaním zdravotnej starostlivosti maloletému L. Z. - pedopsychiatrického vyšetrenia maloletého vo Fakultnej nemocnici J. A. Reimana v Prešove dňa 11. novembra 2025; výrokom II. zmenil uznesenie vo výroku II. v prevyšujúcej časti tak, že návrh matky zamietol.

3. Krajský súd v priebehu odvolacieho konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým vedeného pod sp. zn. 24CoP/11/2026, na návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia

rozhodol uznesením z 24. marca 2026 č. k. 24CoPno/1/2026-847 tak, že nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení: „I. Maloletý L. Z. sa dočasne zveruje do starostlivosti otca. II. Matka je povinná platiť na výživu maloletého L. Z. mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám otca. III. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletým v párnom týždni v stredu od 16:00 hod. do 20:00 hod., v nepárnom týždni od piatku od 16:00 hod. do nedele do 20:00 hod. Miestom prevzatia maloletého je školské zariadenie, ktoré navštevuje maloletý. V prípade, ak nebude prebiehať školské vyučovanie, miestom prevzatia a odovzdania maloletého je bydlisko matky. IV. Mení sa rozsudok Okresného súdu Kežmarok č. k. 1P/148/2020-49 zo 07. 04. 2021.“

4. Proti rozhodnutiu krajského súdu z 24. marca 2026 č. k. 24CoPno/1/2026-847 podala matka (ďalej ako „dovolateľka“) dovolanie, ktoré sama spísala (č. l. 859 a nasl. spisu).

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa od 1. júla 2016 riadia ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“). Vzájomný vzťah medzi CMP a Civilným sporovým poriadkom (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „CSP“) je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. CMP v ustanoveniach § 76 a § 77, obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní, „neustanovuje inak“, ak ide o prípustnosť dovolania v tejto veci; prípustnosť dovolania dovolateľky bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací v zmysle § 35 CSP, po zistení, že dovolanie podal účastník konania (matka), v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť (§ 447 písm. e) CSP), pretože neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

7. Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 CSP stručne uvádza, že podmienkou dovolacieho konania je obligatórne zastúpenie dovolateľa advokátom v dovolacom konaní (§ 429 ods. 1 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 druhá veta CSP).

8. Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

9. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

9.1. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade úplnej absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

10. V danom prípade však krajský súd v zmysle § 393 ods. 1 CSP v dovolaní napadnutom rozhodnutí z 24. marca 2026 č. k. 24CoPno/1/2026-847 (viď str. 11 a 12 rozhodnutia krajského súdu „Poučenie“) účastníkov riadne poučil (okrem iného) aj o povinnom zastúpení dovolateľa advokátom a o nutnosti spísania dovolania a ďalších podaní dovolateľa týmto kvalifikovaným zástupcom s výnimkou prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP.

11. Dovolací súd poukazuje aj na skutočnosť, že dovolateľka bola poučená v zmysle § 160 ods. 2 CSP o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (ďalej len „CPP“) zriadeného zákonom č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení neskorších predpisov v napadnutom uznesení krajského súdu v poučení na strane 11 a 12. Z obsahu spisu však nevyplýva, aby dovolateľka svoje právo v zmysle § 160 ods. 2 CSP využila a obrátila sa na CPP.

12. I napriek náležitému poučeniu zo strany krajského súdu je z obsahu spisu zrejmé, že dovolanie nebolo spísané advokátom, dovolateľka nepreukázala zastúpenie advokátom, ani vysokoškolské

právnické vzdelanie druhého stupňa oprávňujúce ju na spísanie dovolania (§ 429 ods. 2 písm. a) v spojení s § 468 CSP).

13. Podľa uznesenia najvyššieho súdu z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, publikovaného pod R 39/2020 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom.

14. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 CSP jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní. Je preto na dovolateľke, aby v súlade so zásadou „vigilantibus iura scripta sunt (bdelým patrí právo)“, predložila v zákonom stanovenej lehote také dovolanie, ktoré bude spĺňať všetky zákonom ustanovené náležitosti.

15. Podľa § 447 písm. e) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že nie je splnená osobitná obligatórna podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP), pretože matka ako dovolateľka nie je v dovolacom konaní zastúpená advokátom a nejde o dovolateľku uvedenú v § 429 ods. 2 CSP. Na tomto základe dovolací súd tak dovolanie matky podľa § 447 písm. e) CSP odmietol pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania spočívajúcej v nedostatku zastúpenia dovolateľky advokátom bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (obdobne rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/160/2017, 4Cdo/10/2018, 4Cdo/190/2019 ako R 39/2020).

17. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 3 CSP v spojení s § 52 CMP.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.